

Verslag van het forum over het aangaan van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, gehouden op dinsdag 6 december 2011 in het gemeentehuis aan de Rivierweg 111, in de Van Arembergzaal, aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn als:

voorzitter	:	de heer mr. A. Weggeman;
volksvertegenwoordigers	:	de heer A.C. Lange, raadslid Leefbaar Capelle; de heer drs. S. van Loef, raadslid VVD; de heer P.G. Holkamp, raadslid D66; de heer dr. M.W. van Buuren, raadslid SGP; de heer drs. N.H. van Buren MCD, raadslid CDA; de heer drs. M.K.A. Grauss, raadslid ChristenUnie; mevrouw ir. I.B. Verweijen-Steenart, raadslid GroenLinks; de heer ing. J.T. van Zwienen, burgerraadslid CAPELLE.Nu!;
secretaris	:	mevrouw drs. T.A. de Mik;
portefeuillehouders	:	de heer D.P. van Sluis, wethouder; de heer J.F. Koen, burgemeester;
notulist	:	de heer A. de Krom (Notuleerservice Dictum).

Op de publieke tribune zijn bij de aanvang van het forum vijf personen aanwezig.

De VOORZITTER opent het forum en heet allen welkom. De eerste termijn is bedoeld om de standpunten van de fracties naar voren te brengen over het al dan niet meedoen aan de Metropoolregio en de tweede termijn is gereserveerd om in te gaan op de conceptbrief, die maandag 12 december aanstaande in de raadsvergadering zal worden besproken.

Eerste termijn

De heer VAN LOEF is positief kritisch over de Metropoolregio en wil in deze fase met name aandacht besteden aan de randvoorwaarden en condities. De VVD vindt minder bestuurlijke drukte belangrijk. In welk juridisch concept de Metropoolregio zal worden gegoten is nog de vraag en ook de gang van zaken bij besluitvorming. Capelle aan den IJssel is in verhouding tot Den Haag en Rotterdam een kleine speler en de vraag is of sprake zal zijn van een vetorecht. Vraagpunten zijn nog de democratische legitimering en het leveren van financiële bijdragen. De gemeente Capelle aan den IJssel doet het nu financieel heel goed en wellicht kan de Metropoolregio de gemeente veel geld gaan kosten. De vraag is daarnaast wie de regie heeft over de voorbereidende werkzaamheden van de Metropoolregio en wie gaat over de procesmatige aanpak.

De VVD is dus positief over de Metropoolregio, maar er moeten nog wel een aantal zaken helder voor het voetlicht worden gebracht.

De heer VAN BUREN wil deelnemen aan de Metropoolregio, maar wil de randvoorwaarden voor deelname nog even voor zich houden. Het gaat daarbij om de spelregels, het proces van betrokkenheid bij de agenda en de agenda zelf. Het moet een agenda worden van kansen en niet van bodemloze putten. In de brief wil hij meer druk op het proces laten zetten tot 31 december 2012.

De heer VAN BUUREN kan zich inhoudelijk aansluiten bij de heer Van Buren. Van de noodzaak tot regionale samenwerking is hij doordrongen. Er moet vertrouwen zijn dat het gaat om een goede manier van samenwerking en het proces dat men nu voert is een testcase. Er moet ruimte zijn om na te denken over het gemeenschappelijk belang.

Z.O.Z.

De nadruk bij de SGP ligt op economie en bereikbaarheid. Over een kern van onderwerpen voor samenwerking moet er overeenstemming zijn, maar dat is geen kwestie van alles of niets. Wat betreft de structuur moet er voor de SGP een directe relatie zijn met het gemeentebestuur en gelijkwaardigheid ten opzichte van grote steden. Er moet eerst aan deze voorwaarden zijn voldaan eer hij eind 2012 instemt met deelname aan de Metropoolregio.

Mevrouw VERWEIJEN-STEENAART is positief kritisch ten opzichte van samenwerking in regionaal verband, maar kritisch ten opzichte van de gemeenschappelijkheid van de doelen die nu circuleren. Ook baren de positie van de provincie en de overblijvende gemeenten haar zorgen. Daarnaast wijst zij op het belang van de democratische legitimatie, de vertegenwoordiging van de burgers en de verhoudingen tussen gemeenten. Zij hoopt dat het totstandkomingsproces van de Metropoolregio goed vorm zal krijgen.

De heer GRAUSS complimenteert het college met de in het Isala Theater georganiseerde bijeenkomst en wil niet te enthousiast in de Metropoolregio stappen, maar wel een enthousiaste grondhouding innemen. Hij wil wat betreft de onderwerpen teruggaan naar de basis waarvoor de Metropoolregio nodig is: verkeer en vervoer, ruimte en groen en economie met arbeidsmarkt en scholing. Een zeer beperkte agenda dus, die de Metropoolregio goed moet uitvoeren. Ook financieel gezien moet aangegeven worden dat er een bepaald maximaal budget is.

De heer VAN ZWIENEN is enigszins negatief over de Metropoolregio vanwege een aantal open einden. Hij erkent wel de belangen en de te bereiken doelen. De stadsregio heeft altijd redelijk goed gefunctioneerd, heeft een redelijk democratisch gehalte en is goed benaderbaar en begreepbaar. Hij vreest dat de Metropoolregio daarentegen een log en zwaar gremium zal worden: een kind met een waterhoofd, waarvan het niet duidelijk is wat het gaat kosten. Er zou wat hem betreft een ontbindende voorwaarde in de brief moeten staan waarin is vermeld dat de gemeente uit de Metropoolregio stapt als aan bepaalde voorwaarden niet wordt voldaan. Hij erkent de belangen en doelstellingen en het belang van samenwerking, maar vraagt zich af waarom de situatie niet kan blijven zoals die nu is.

De heer VAN BUREN is niet echt blij met het afschaffen van de stadsregio die redelijk functioneert, ook al functioneert die niet echt als een regionaal bestuur.

Op het punt van ontbindende voorwaarden reageert hij dat hij tot 31 december 2012 een goede discussie wil voeren over het al dan niet deelnemen aan de Metropoolregio. Als de gemeente meedoet, moet dat zo goed mogelijk gebeuren, waarbij hij niet opteert voor het opnemen van ontbindende voorwaarden.

De heer VAN ZWIENEN is bang voor het bereiken van een point of no return en wil afkaderen onder welke voorwaarden de gemeente instapt in de Metropoolregio.

De heer VAN BUUREN deelt dat gevoel, maar wil in de brief instemmen met het proces voor het komende jaar. In de het komende jaar kan er verkend worden en op het einde van het jaar kan de gemeente een afweging maken of zij verder gaat met de Metropoolregio.

De heer LANGE is trots op Capelle aan den IJssel, omdat de aanpak en de resultaten van de denktank er niet om liegen, zodat de gemeente weer op de kaart staat. Hij sluit zich aan bij de SGP en het CDA en wil lokaal blijven doen wat lokaal kan en regionaal doen wat regionaal moet. Hij wil een kleine start maken met verkeer en vervoer en economie/werkgelegenheid en daarnaast wil hij oppassen voor het volkshuisvestingsbeleid van de gemeente Rotterdam. Vooral de onderwerpen cultuur en sport wil hij niet onderbrengen bij de Metropoolregio. Verder stelt hij zich positief kritisch op.

De heer HOLKAMP is ook positief kritisch en wil niet aan de zijlijn staan, maar invloed uitoefenen. Het proces van het komende jaar kan een goede indicatie zijn van hoe het binnen de gemeenschappelijke regeling zal gaan. Het proces van het komende jaar kan zich in belangrijke mate in de openbaarheid en openheid afspelen, wat ook nodig is om te zorgen voor het groeien van vertrouwen in de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Als het alleen maar gaat om onderlinge afspraken denkt hij niet dat het de goede kant opgaat en daarover wil hij in de brief iets terugzien. Verder sluit hij zich aan bij de heer Grauss en ook hij vindt dat de bijeenkomst in het Isala Theater prima is georganiseerd en wil daarmee de organisatoren complimenteren.

Burgemeester KOEN verwoordt het standpunt dat op 2 december is bediscussieerd door het college. Ook het college was enthousiast over de bijeenkomst van afgelopen woensdag 30 november. Het was een bijeenkomst die plaatsvond op het juiste moment en de juiste plaats. Het was een schot in de roos om de hoofdrolspelers tekst en uitleg te laten geven en te verleiden om aan het debat deel te nemen. Op een aantal thema's is de diepte ingegaan en zijn de nut en de noodzaak verkend. Aangegeven werd dat een diepere en bredere investering in het proces nodig is en daarvoor was erkenning.

Wat betreft de inhoud wil het college in de brief meegegeven dat de Metropoolregio in drie clusters toegevoegde waarde heeft: 1. verkeer en vervoer, 2. ruimte en wonen en 3. economie, met onderwijs en arbeidsmarkt.

Bij wonen moet er ruimte zijn voor lokaal maatwerk zijn om de nuance in de afwegingen in de regio in beeld te houden

Het kabinet heeft het voornemen om de Wgr-plus af te schaffen, maar hij is wel positief over de stadsregio. De werkelijkheid verandert echter en de vraag is hoe men daarop het beste kan anticiperen. Oud en nieuw strijden met elkaar en Rotterdam en Den Haag hebben ervoor gekozen om in een sterke Metropoolregio een statement te maken om een tegenzet in het bestuurlijke proces te doen.

Belangrijk vindt hij dat de brief aangeeft dat alle goede vruchten die de Zuidvleugel heeft opgebracht aan de Metropoolregio verbonden moeten worden.

Wat betreft het proces worden raden betrokken door werkateliers en een keet, maar zij krijgen ook een meer formele rol als democratische vertegenwoordiging.

Met betrekking tot de structuur zijn een gemeenschappelijke regeling en de vervoersautoriteit de basis. Vooral nog gaan de gelden van de stadsregio een op een over naar de Metropoolregio en is er niet sprake van meer geldstromen. De gemeente zal dus niet meer geld betalen en als dat anders wordt is daarover een besluit nodig, waarbij gemeenteraden ook betrokken zijn.

Hij raadt aan volgend jaar vooral het proces in te vullen.

Wethouder VAN SLUIS vindt de gelden die de gemeente nu ter beschikking stelt aan de stadsregio het plafond en het bedrag kan ook minder zijn. Hij wil goed de consequenties van de pijlers laten bezien.

De heer LANGE informeert welk voordeel de gemeente heeft bij het overdragen van de volkshuisvesting naar de Metropoolregio.

Burgemeester KOEN heeft over ruimte en wonen in plaats van volkshuisvesting gesproken. Als men de regio sterk wil maken moet de Metropoolregio zich op het gebied van ruimtelijke ordening laten horen.

Het gaat daarbij om waar bedrijventerreinen komen en hoe de infrastructuur zich ontwikkelt.

Wat betreft wonen is het goed om afspraken te maken over de bouw van grote nieuwe wijken en binnen- of buitenstedelijke concentratie, maar met voldoende autonomie voor het eigen volkshuisvestingsbeleid van de gemeenten.

De heer GRAUSS wijst op het doel van het kabinet minder bestuurlijk overleg te laten plaatsvinden.

De gemeente is ooit het Koepelschap Buitenstedelijk Groen ingerommeld. Het gaat nu om dezelfde spelers en wellicht kan de gemeente dat koepelschap verlaten als zij toetreedt tot de Metropoolregio.

De heer VAN ZWIENEN vult aan dat ook andere regelingen kunnen worden opgeheven, wat ook nog tot meer efficiency kan leiden.

Wethouder VAN SLUIS reageert dat het Koepelschap Buitenstedelijk Groen niet onder de Wgr-plus valt. Het koepelschap is een mooi voorbeeld van een regeling waar meer samenwerking plaatsvindt. De gemeente draagt meer aan het koepelschap bij dan wat Hitland kost, maar Capellenaren recreëren ook in andere gebieden en hij vindt het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om samen de lasten te dragen om zaken betaalbaar te houden. Hij distantieert zich van de situatie dat de gemeente alleen gebieden van andere steden moet financieren die dat niet kunnen dragen. Hij benadrukt dus de gezamenlijkheid.

Mevrouw VERWEIJEN-STEENAART beaamt de opmerking van de wethouder over het koepelschap en wil ervoor waken dat er bij de Metropoolregio niet dezelfde instelling ontstaat als bij het koepelschap.

Ruimte en wonen kent als pijler heel veel haken en ogen en zij is nog niet direct heel enthousiast over het benoemen daarvan. De problemen van de schaal komen daarbij naar voren.

De heer VAN BUUREN vindt het goed dat het college aangeeft welke de prioriteiten volgens haar zijn.

De relatie tussen economie en innovatie/onderwijs is dermate sterk dat hij ook regionale kennisinnovatie daarbij wil betrekken. Hij vraagt of dat ook de opinie van het college is.

Burgemeester KOEN heeft daarom ook over clusters gesproken, waarbij deelgebieden aan een kapstok worden opgehangen. Het centrale thema en de cluster economie omvat bijvoorbeeld ook innovatie, de greenport, onderwijs en de arbeidsmarkt.

Mevrouw VERWEIJEN-STEENAART begrijpt dat het college in plaats van zeven pijlers praat over drie clusters.

Burgemeester KOEN bevestigt dat en vindt dat men vanuit de zeven pijlers van de initiatiefnemers moet prioriteren naar drie clusters. Er zijn volgens hem hoofd- en bijzaken. De kracht van de regio zit volgens hem in het cluster economie met de verbinding naar onderwijsinstellingen, maritiem, arbeidsmarkt, innovatie en duurzaamheid. Het tweede accent is infrastructuur met openbaar vervoer, wat ook weer alles met de economie te maken heeft. Het derde accent is ruimte en wonen, met een focus op ruimtelijke ordening. Op alle gebieden wordt samengewerkt met de provincie.

De heer VAN LOEF vraagt hoe samenwerking met de provincie wordt gezien in relatie tot ruimtelijke ordening en wonen en informeert naar de regie.

De heer VAN BUUREN sluit zich daarbij aan.

Burgemeester KOEN ziet dat de regie tot nu toe in hoge mate is bepaald door twee steden, wat is onderkend. De andere 22 gemeenten hebben dat gecorrigeerd en de sessies, zoals die in Capelle aan den IJssel zijn gehouden, worden herhaald in maart en juni. Er zullen werkplaatsbijeenkomsten worden gehouden waarbij raden en andere geïnteresseerden worden betrokken. In de algemene en dagelijkse besturen van de stadsregio en het stadsgewest moet het proces gemonitord worden.

De Wet op de ruimtelijke ordening bepaalt dat er een wettelijke verantwoordelijkheid bij de provincie ligt.

De heer VAN BUREN wijst erop dat burgemeester Van Aartsen in een gesprek met het kabinet heeft geprobeerd om provinciale bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening naar de Metropoolregio toe te trekken.

Wethouder VAN SLUIS vindt het van cruciaal belang om het proces vol te houden en de eigen Capelse agenda goed op orde te hebben, zeker het komende jaar. De keet komt op hem over als massaal, chaotisch en ongestructureerd en de gemeente moet daarom zorgen een bijdrage te leveren die goed gestructureerd is.

De VOORZITTER wijst erop dat een werkgroep al bezig is geweest met allerlei zaken en wellicht is het goed dat die een soort signaalfunctie in de richting van de raad vervult. Hij vraagt of het tot nu toe besprokene voldoende is terug te vinden in de brief.

Tweede termijn

De heer VAN BUREN vindt de voorliggende brief grotendeels gefocust op het proces en hij wil daarin de spelregelskaders, de democratische legitimiteit en het zoeken naar een gemeenschappelijk belang opnemen. Daarnaast wil hij in de brief de toezeggingen aan de raad vastleggen en randvoorwaarden definiëren waardoor de betrokkenheid van de raden optimaal kan zijn.

Wat betreft de inhoud wil hij de strategische richting van het denken aangeven, opmerkingen laten maken over de pijlers, de rol van de provincie aangeven en het financiële aspect benoemen. Wat betreft de strategische richting wil hij laten vermelden dat het kabinetsstandpunt over het vervoegen van de Zuidvleugel bij Zeeland en Antwerpen misschien geldt voor de haven economie, maar op andere dossiers kan de verbinding met de Randstad net zo van belang zijn.

Ten aanzien van de pijlers bevestigt hij dat keuzes nodig zijn op drie thema's die alle gericht zijn op de economische doelstelling om van de regio een economische topregio te maken. Supportvoorzieningen en cultuur zouden terzijde geschoven moeten worden voor de Metropoolregio, omdat die van onvoldoende generieke aard zijn. Wel is hij het eens met het benoemen van het economische dossier, de greenport, kennisinnovatie, onderwijs en arbeidsmarkt en mobiliteit.

Het huidige budget voor de stadsregio overhevelen naar de Metropoolregio vindt hij een goede uitgangspositie. Als het vertrouwen in de samenwerking is gegroeid wil hij nog een keer naar de agenda kijken. Brainport Eindhoven is een uitvoeringsinstrument van de stedelijke regio Eindhoven. Het geldt dat de gemeenten voor de gehele agenda aan de stadsregio betalen is minder dan het bedrag dan het bedrag dat in Eindhoven beschikbaar is voor de Stichting Brainport die zich bezighoudt met het versterken van de economie. Er zullen op een gegeven moment wat betreft de structuurversterking keuzes nodig zijn, maar het vertrouwen en de samenhang zijn nu nog onvoldoende om nu al dergelijke stappen te zetten.

Verder wijst hij op het belang van een integraal uitvoeringsinstrumentarium en daarvoor wil hij ook de ruimte bieden. Bestuurlijke drukte moet volgens hem verdwijnen.

Wethouder VAN SLUIS vraagt of de heer Van Buren ook wil benoemen welke pijlers niet tot de Metropoolregio behoren.

De heer VAN BUREN heeft er geen enkel bezwaar tegen om in de brief aan te geven welke pijlers wel en niet door de Metropoolregio worden behartigd.

De heer VAN BUUREN wil in de brief laten meedelen dat de gemeente Capelle aan den IJssel wil meedoen aan het proces in 2012, waarna een balans wordt opgemaakt en het eindresultaat wordt beoordeeld. Een uitspraak over de definitieve toetreding tot de Metropoolregio wil hij nog niet doen. Ook hij wil helder maken voor welke clusters de gemeente Capelle aan den IJssel gaat. Daarnaast wil hij ruimte laten voor bepaalde onderwerpen die bepaalde gemeenten inbrengen. Tevens wil hij aangeven met welke randvoorwaarden de gemeente het proces ingaat en straks de afweging maakt.

Mevrouw VERWEIJEN-STEENAART kan zich vinden in de toon die de brief uitstraalt en gaat mee in het proces, maar wil de gemeente nog niet laten beslissen. Wel is zij huiverig om het nu al veel over de inhoud te hebben, omdat het daarover vooral volgend jaar moet gaan. Gemeenschappelijk wil zij laten discussiëren over wat er wel en niet moet gebeuren. Wel moet er volgens haar een goede afstemming zijn met de provincie en de overblijvende gemeenten. Ontwikkeling in oostelijke richting is voor haar ook heel erg belangrijk en daarvoor is er nu te weinig aandacht. De verhouding tussen gemeenten wil zij in de brief laten meenemen.

De heer VAN BUUREN vraagt of mevrouw Verweijen ook iets wil zeggen over uitbreiding van de regionale samenwerking in de toekomst met meer gemeenten, zoals met de Drechtsteden en Leiden.

Mevrouw VERWEIJEN-STEENAART vindt dat in de brief moet staan dat dat een mogelijkheid is en de vraag gesteld moet worden welke de consequenties daarvan zijn. Een doorkijk van wat de gemeente wil moet naar haar mening ook het komende jaar aan de orde komen.

Wat betreft de democratische legitimatie is slechts vermeld dat burgers geïnformeerd moeten worden.

Dat moet volgens haar meer dan informeren zijn. Burgers moeten volgens haar meer bij het proces betrokken worden door een vertegenwoordiging te benoemen.

De heer VAN BUUREN is van mening dat het nu al wel over de inhoud moet gaan, omdat die onderwerpen dan al in de stukken landen en niet meer bevochten hoeven worden. De opmerking van mevrouw Verweijen over het bekijken van omliggende gebieden deelt hij volledig.

Betrokkenheid van burgers en maatschappelijke organisaties zal moeilijk zijn en er zijn eind oktober/begin november al werkateliers geweest met maatschappelijke organisaties, hoewel hij daarvan nog geen verslagen heeft gezien. Kennisinstellingen hebben gebrainstormd over de maatschappelijke agenda gekoppeld aan de Metropoolregio en het kan geen kwaad om daarover nog eens vragen aan de desbetreffende personen te stellen.

Mevrouw VERWEIJEN-STEENAART is het eens met het CDA om de punten die in het Isala Theater aan de orde zijn geweest in de brief op te nemen.

De heer VAN ZWIENEN is het eens met de inbreng van de heer Van Buren van het CDA.

De heer LANGE stelt het op prijs als in de brief naar voren komt dat Capelle aan den IJssel lokaal blijft doen wat lokaal kan en regionaal doet wat regionaal moet gebeuren.

De heer HOLKAMP heeft de brief van burgemeester Aboutaleb vooral gezien als informatie aan de raden en niet als basis voor een raadsvoorstel.

Vertrouwen tussen de gemeenten vindt hij een belangrijk punt en hij wil in de brief laten pleiten voor openheid in het proces.

De ruimte die gemeenten wordt gelaten om op onderwerpen al dan niet aan de Metropoolregio mee te doen wil hij volgend jaar laten bespreken. Hij waakt voor een wirwar aan overleggen waarbij telkens andere gemeenten aanwezig zijn, wat een complexe gemeenschappelijke regeling kan opleveren.

De heer VAN BUUREN wil gemeenten het over een basispakket eens laten worden en kiest op dat punt voor een pragmatische aanvliegroete. Ook hij wil allerlei samenwerkingsverbanden binnen een samenwerkingsverband voorkomen.

De heer VAN BUUREN vult aan dat niet alle gemeenten bij uitvoering van een bepaald onderwerp aan tafel hoeven te zitten.

De heer HOLKAMP wil in de brief graag opgenomen zien op welke wijze het uiteindelijke voorstel op tafel komt, evenals de inspraak en de mogelijkheden van alle partijen om het voorstel mede vorm te geven.

De gemeenschappelijke regeling moet geen zwarte doos worden en moet transparant zijn.

Burgemeester KOEN denkt van de gemaakte opmerkingen een goede brief te kunnen maken. Als men op hoofdthema's toert aan het meedoen aan lusten en lasten kan het zijn dat gemeenten daarin gaan shoppen, wat hij niet wil toestaan. Wel kan dat op het gebied van cultuur, maar hij pleit ervoor dat gemeenten in de basis lusten en lasten delen. Hij beveelt aan daarover een kritische opmerking te maken.

Wat betreft de omliggende gebieden van de Metropoolregio hecht ook hij aan het maken van een opmerking over de Drechtsteden en Leiden. Hij begrijpt de pragmatische aanpak om te beginnen met de kaderwetgebieden en daarna een slag te maken. De contacten met omliggende steden wil hij warm houden en hij vermeldt daarbij ook de Goudse regio, met name vanwege de Zuidplasontwikkeling.

Voor Capelle aan den IJssel is dat een interessant achterland.

De heer VAN BUREN vraagt zich af welk uitvoeringsmechanisme de Metropoolregio gaat hanteren en dergelijke partijen moeten daarover dan ook meepraten.

Burgemeester KOEN vindt het minder interessant wat er voor de provincie overblijft, maar is benieuwd hoe het kabinet gaat reageren in relatie tot provinciale indeling en herindeling.

Wethouder VAN SLUIS vult aan dat juist openheid en transparantie zijn bevochten in de bijeenkomst van 30 november. Meer transparantie is ook een feit. Op de websites van de Stadsregio en Stadsgewest staan namelijk brieven van de Metropoolregio. Hij hecht belang aan het opschrijven van de brief in andere vorm, omdat al stappen zijn gezet en daarmee is het belang van die gezette stappen gekenmerkt.

De VOORZITTER ziet voor maandag 12 december een gewijzigd concept tegemoet waarop de raad kan reageren en sluit het forum om 20.50 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur, Veiligheid en Middelen van 24 januari 2012,
de secretaris, de voorzitter,